

Model de gestió i sentit públic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 03/12/2012 - 14:10 | Última modificació: 13/04/2026 - 12:45

La gestió dels equipaments culturals s'ha convertit en un dels punts de tensió més clars de les polítiques culturals contemporànies. No tant per una qüestió tècnica, sinó perquè condensa decisions sobre el paper de l'administració, la relació amb el sector privat i la participació ciutadana. Aquest informe permet ordenar aquest debat més enllà de posicionaments abstractes: quins models existeixen, en quin context emergeixen i què impliquen realment en termes de servei públic.

L'informe de l'Observatori Basc de la Cultura sobre models d'externalització i cogestió dels equipaments culturals situa la qüestió de la gestió en un context de transformació profunda de les polítiques públiques. El punt de partida és clar: els models tradicionals de gestió directa per part de l'administració troben dificultats per respondre a un escenari marcat per la restricció pressupostària, la demanda d'eficiència i la complexitat creixent de les pràctiques culturals .

L'informe identifica dues grans tendències en la gestió dels equipaments: l'externalització o gestió indirecta i la gestió participativa. La primera s'inscriu en el marc de la Nova Gestió Pública i respon a la voluntat d'introduir mecanismes de flexibilitat, eficiència i professionalització. La titularitat del servei continua sent pública, però la gestió es delega a empreses o entitats mitjançant diferents fórmules com la concessió, la gestió interessada, el concert o les societats mixtes

Aquest model presenta avantatges clars des del punt de vista operatiu: agilitat en la gestió, reducció de costos i accés a perfils professionals especialitzats. Però també introdueix riscos significatius. L'informe assenyala la possible afectació dels valors del servei públic, especialment pel que fa a l'equitat, la qualitat i la capacitat de control per part de l'administració. A més, la seva eficàcia depèn en gran mesura de la capacitat de planificació i seguiment de l'administració, així com de l'experiència dels agents implicats.

En paral·lel, la gestió participativa emergeix com una altra línia de transformació. En aquest cas, l'accent es posa en la implicació directa de la ciutadania i de les entitats en la definició, programació i gestió dels equipaments. Aquest model s'alinea amb els principis de governança democràtica i corresponsabilitat, i es concreta en diferents graus de participació, des de la consulta fins a la cogestió efectiva.

L'informe amplia el marc incorporant altres formes emergents, com els espais autogestionats o les iniciatives

vinculades al procomú, que qüestionen la dicotomia clàssica entre públic i privat. Aquestes experiències, sovint sorgides en contextos de crisi, posen en valor formes de producció i gestió més col·lectives, però també plantegen interrogants sobre sostenibilitat i reconeixement institucional.

Un dels aspectes més rellevants és la lectura històrica que es proposa. Des dels anys vuitanta, les polítiques culturals locals han evolucionat des d'una aposta per la construcció d'equipaments cap a una preocupació creixent per la seva gestió. La reducció de recursos i la consolidació de les infraestructures han desplaçat el focus cap a l'eficiència, la col·laboració i la redefinició dels rols entre administració, sector privat i societat civil

El que emergeix del conjunt no és un model únic, sinó un camp de decisions. Externalitzar, cogestionar o obrir a formes autogestionades no són opcions tècniques neutres. Implican maneres diferents d'entendre el servei públic de cultura, els seus límits i les seves responsabilitats. La qüestió de fons no és quina fórmula és millor en abstracte, sinó en quines condicions cada model pot sostenir el valor públic de la cultura.

?[Modelos de externalización y cogestión de los equipamientos culturales](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: polítiques culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/2012/model-gerstio>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/equipamientos_culturales_2012.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3025>